

УДК 346.12

О.В. СТАВИЦЬКИЙ, Інститут економіко-правових досліджень НАН України

ПОРЯДОК ТА УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ОКРЕМИХ ЗАСОБІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Ключові слова: господарська діяльність, державний сектор економіки

На даний час особливої гостроти набуває питання вдосконалення існуючої системи засобів регулюючого впливу на господарську діяльність у державному секторі економіки. Адже саме від ефективності застосування правових засобів залежить життєдіяльність державного сектора економіки, своєчасність надання соціальних послуг, захист публічних інтересів тощо. Проте, питання взаємодії комплексу господарсько-правових норм та норм інших галузей права, які сукупно і визначають особливості державного регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки, дотепер не отримали належного рівня наукового опрацювання, що зумовлює необхідність проведення даного дослідження.

В цілому, окремі аспекти правового регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки отримали висвітлення у роботах А.М. Захарченка, В.В. Лаптева, В.К. Мамутова, В.А. Устименка, М.Г. Чумаченка та ін. Проте, й досі недостатньо конкретизованою залишається характеристика порядку та умов застосування окремих засобів державного регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки. У зв'язку з цим метою статті є розробка пропозицій щодо удосконалення законодавства України, яке визначає підстави, порядок та умови застосування регулюючих засобів на

сферу господарювання у державному секторі економіки. Новизна роботи полягає в обґрунтуванні необхідності подальшого розвитку спектру засобів державного регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки.

Для досягнення поставленої мети були вирішені наступні завдання:

– проаналізовано існуючі наукові розробки та вітчизняне законодавство в контексті досліджуваної тематики;

– розроблено пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у досліджуваній сфері.

Так, ч.7 ст.22 Господарського кодексу України (далі – ГК України) передбачає, що держава застосовує до суб'єктів господарювання у державному секторі економіки усі засоби державного регулювання господарської діяльності, передбачені цим Кодексом, враховуючи особливості правового статусу даних суб'єктів. При формуванні державної програми економічного і соціального розвитку України відображається серед інших і показник розвитку державного сектора економіки, зокрема, ефективності використання об'єктів права державної власності, розвитку казенних підприємств, особливості здійснення антимонопольної конкурентної політики [1, с.13; 2, с.28–35; 3] тощо. Слід погодитись з науковцями [4, с.5], які вважають, що під методом державного впливу на господарські відносини слід розуміти сукупність заходів впливу держави через органи законодавчої, виконавчої та судової влади на суб'єктів господарських відносин із метою створення та забезпечення умов господарської діяльності відповідно до ідеї соціально орієнтованої економіки та національної економічної політики. Так, існує ціла низка критеріїв розподілу методів, але найцікавішим є поділ методів за характером впливу на прямі (адміністративний примус) та непрямі (економічне та інше стимулювання) [5, с.39].

Розрізняють такі основні правові форми: планування (директивне й індикативне), індивідуальне управлінське рішення, контроль, нагляд, координація, формування звітності,

інформаційне забезпечення суб'єктів господарських відносин, припинення правопорушень, поновлення правового становища, покарання винних у порушенні господарського законодавства, нормативне регулювання тощо [5, с.39].

Діюче господарське законодавство у статтях 12–16 ГК України встановлює види та розкриває засоби державного регулювання господарської діяльності, а саме: держава для реалізації економічної політики, виконання цільових економічних та інших програм і програм економічного та соціального розвитку застосовує різноманітні засоби і механізми регулювання господарської діяльності. Правова регламентація господарської діяльності сьогодні повинна спрямовуватись на закріплення в законодавстві економічно і морально обґрунтованих принципів її функціонування в умовах конкуренції, тобто виходячи з принципу рівності форм власності та суб'єктів господарювання. Досвід свідчить, що на саморегульований механізм ринку не можна повністю покладатися, без контролю та допомоги з боку держави він є не дієвим. Сам по собі не може забезпечити здорових суспільних відносин і не гарантує довгострокової економічної стабільності. Держава повинна всіляко підтримувати малий і середній бізнес, забезпечувати громадське взаємопорозуміння у справах справедливого розподілу прибутків, використовуючи такі засоби, під впливом яких посилюється мотиваційне значення тих чи інших цілей господарської діяльності [1, с.15; 2, с.28–35; 3, с.13].

Крім того, ч.2 ст.12 Кодексу до основних засобів регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання відносить:

- державне замовлення, державне завдання;
- ліцензування, патентування і квотування;
- сертифікація та стандартизація;
- застосування нормативів та лімітів;
- регулювання цін і тарифів;
- надання інвестиційних, податкових та інших пільг;
- надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидій.

Слід зауважити, що використовуючи принцип рівності форм власності та рівності суб'єктів господарювання, до яких відносяться й державні господарюючі суб'єкти, держава застосовує наведені вище механізми та засоби при регулюванні економічних господарських відносин й відносин у державному секторі економіки. Такий підхід є цілком виправданим та відображає сутність демократизації суспільства і рух до побудови правової держави, у якій будь-які прояви дискримінації є забороненими.

Окремими видами засобів регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки й господарської діяльності в цілому є засоби, передбачені у статтях 12–16 Господарського кодексу України. Зокрема, наприклад, ліцензування, патентування певних видів господарської діяльності та квотування є засобами державного регулювання у сфері господарювання, які спрямовані на забезпечення єдиної державної політики у цій сфері та захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів.

Так, *державне замовлення* є засобом державного регулювання економіки способом формування на договірній (контрактній) основі складу та обсягів продукції (робіт, послуг), необхідної для державних потреб, розміщення державних контрактів на поставку (закупівлю) цієї продукції (виконання робіт, надання послуг) серед суб'єктів господарювання незалежно від їх форми власності. Значимо, що як форма реалізації державного замовлення *державний контракт* – це договір, укладений державним замовником від імені держави з виконавцем державного замовлення, в якому визначаються економічні і правові зобов'язання сторін і регулюються взаємовідносини замовника і виконавця [5, с.40–45]. Ми згодні з висновком, що *державний контракт* є різновидом договору поставки. Однак державний контракт має свої відмінні риси, що впливають із цілі, для якої він укладається – задоволення саме державних потреб України. Специфікою державного контракту є те, що, по-перше, держава гаран-

тує оплату продукції (робіт, послуг) за цими контрактами, по-друге, держава може надавати економічні пільги виконавцям таких договорів, по-третє, такий договір укладається на основі державного замовлення, і його зміст обов'язково повинен відповідати змісту такого замовлення [1, с.15; 2, с.28–35; 3, с.13].

Окреслимо, що *ліцензування* підприємницької діяльності є засобом державного регулювання господарської діяльності, спрямованим на забезпечення єдиної державної політики в тій чи іншій сфері та захист економічних і соціальних інтересів громадян [5, с.40–45]. В свою чергу, *торговий патент* – це державне свідоцтво, яке засвідчує право суб'єкта господарювання займатися певними видами підприємницької діяльності впродовж встановленого строку. Під ліцензією Кодекс розуміє документ державного зразка, який засвідчує право суб'єкта господарювання – ліцензіата на провадження зазначеного в ньому виду господарської діяльності протягом визначеного строку за умови виконання ліцензійних умов. Відносини, пов'язані з ліцензуванням певних видів господарської діяльності, регулюються законом. Основними принципами державної політики у сфері ліцензування є: забезпечення рівності прав, законних інтересів усіх суб'єктів господарювання; захист прав, законних інтересів та здоров'я громадян, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави; встановлення єдиного порядку ліцензування господарської діяльності на території України; встановлення єдиного переліку видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню незалежно від форм власності або приналежності вказаних суб'єктів [1, с.15; 2, с.28–35; 3, с.13].

Патентування – це отримання, наприклад, торгового патенту, під яким, відповідно до вимог Податкового кодексу України, розуміється отримання державного свідоцтва з обмеженим строком дії на провадження певного виду підприємницької діяльності та користування яким передбачає своєчасне внесення до бюджету відповідного збору. *Спеціальний торговий патент* – це державне свідоцтво,

яке засвідчує право суб'єкта господарювання на особливий порядок оподаткування відповідно до закону. Порядок патентування певних видів підприємницької діяльності встановлюється Законом [6]. Торговий патент видається за плату суб'єктам господарської діяльності державними податковими органами за місцезнаходженням цих суб'єктів або їх структурних (відокремлених) підрозділів. Строк дії торгового патенту на здійснення торговельної діяльності становить 60 календарних місяців, короткострокового торгового патенту – від 1 до 15 днів [7].

Крім того, *стандартизація* – це діяльність, що полягає в установленні положень для загального і багаторазового застосування щодо наявних чи можливих завдань з метою досягнення оптимального ступеня впорядкування в певній сфері, результатом якої є підвищення ступеня відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, усуненню бар'єрів у торгівлі і сприянню науково-технічному співробітництву. У сфері господарювання застосовуються: 1) державні стандарти України; 2) кодекси усталеної практики; 3) класифікатори; 4) технічні умови; 5) міжнародні, регіональні й національні стандарти інших країн (застосовуються в Україні відповідно до чинних міжнародних договорів України). Під *сертифікацію* розуміємо окрему процедуру, за допомогою якої визначений в установленому порядку орган документально засвідчує відповідність продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довіллям, персоналу встановленим законодавством вимогам. *Стандартом* є розроблений у встановленому порядку нормативний документ, що закріплює для загального і багаторазового застосування правила, загальні принципи або характеристики, які стосуються при здійсненні діяльності чи до її результатів, з метою досягнення оптимального ступеня впорядкованості у певній галузі. За загальним правилом стандарти застосовуються на добровільних засадах. Проте законодавець встановлює обов'язкові випадки застосування стандартів чи їх окремих положень.

Так, якщо нормативно-правовий акт містить посилання на стандарт, усі суб'єкти господарювання зобов'язані застосовувати такий стандарт [2, с.28–35]. Обов'язковими для виконання органами державної влади, органами місцевого самоврядування та суб'єктами господарювання незалежно від форми власності є вимоги, що встановлюються стандартами щодо захисту життя, здоров'я та майна людини, захисту тварин, рослин, охорони довкілля, безпеки продукції, процесів чи послуг, запобігання введенню в оману стосовно призначення та безпеки продукції, усунення загрози для національної безпеки [1, с.15; 2, с.28–35; 3, с.13].

З метою захисту споживачів, контролю безпеки продукції для довкілля, життя, здоров'я громадян та майна, усунення технічних перешкод у міжнародній торгівлі здійснюється сертифікація, тобто процедура, за допомогою якої визначений в установленому порядку орган документально засвідчує відповідність продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу вимогам, встановленим законодавством [2, с.28–35].

За визначенням ІСО сертифікація відповідності є дією, що засвідчує шляхом видачі сертифіката відповідності або знаку відповідності, що виріб або послуга відповідають певному стандарту або іншому нормативному документу. Правові засади сертифікації в Україні встановлені Законом України «Про підтвердження відповідності» [8]. Згідно з цим Законом об'єктами сертифікації є продукція, системи якості, системи управління якістю, системи управління довкіллям, персонал. Сертифікація може мати обов'язковий та добровільний характер. Сертифікація у сфері, в якій вимоги до продукції та умови введення її в обіг регламентуються законодавством, є обов'язковою для виробника, постачальника чи уповноваженого органу з сертифікації. Обов'язкова сертифікація проводиться згідно з вимогами технічних регламентів з підтвердження відповідності. За результатами обов'язкової сертифікації у разі позитивного рішення уповноваженого органу з сертифікації заявникові видається сертифікат відповіднос-

ті. Обов'язкова сертифікація здійснюється акредитованими в установленому законодавством порядку органами із сертифікації будь-якої форми власності, які уповноважені на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері. Спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності створено державну систему сертифікації – УкрСЕПРО. Сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО проводиться відповідно до затверджених спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності правил сертифікації однорідних видів продукції (послуг) [2, с.28–35].

Норми і нормативи – це завчасно розроблені і затверджені в установленому законом порядку розміри споживання основних фондів, природних і матеріальних ресурсів, припустимих шкідливих викидів та інші обов'язкові до застосування умови господарювання. *Ліміти* – це гранично допустимі величини використання ресурсів або, навпаки, гранично допустимі викиди. Своїм статусом ліміт чимось нагадує квоту [5, с. 40–45].

Квотування експорту та імпорту здійснюється відповідно до Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [9] та передбачає такі квоти: *квоти (контингенти) глобальні* – квоти, що встановлюються стосовно товару (товарів) без зазначення конкретних країн (груп країн), куди товар (товари) експортуються або з яких він (вони) імпортується; *квоти (контингенти) групові* – квоти, що встановлюються стосовно товару (товарів) з визначенням групи країн, куди товар (товари) експортуються або з яких він (вони) імпортується; *квота експортна (імпортна)* – граничний обсяг певної категорії товарів, який дозволено експортувати чи імпортувати протягом встановленого строку та який визначається у натуральних чи вартісних одиницях; *квоти (контингенти) індивідуальні* – квоти, що встановлюються стосовно товару (товарів) із зазначенням конкретної країни, куди товар (товари) може (можуть) експортуватись або з якої він (вони) може (можуть)

імпортуватись. По кожному виду товарів може встановлюватись лише один вид квоти.

Деталізують і розкривають основні засоби регулюючого впливу держави на діяльність суб'єктів господарювання такі законодавчі акти, як Закони України «Про поставки продукції для державних потреб», «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про стандартизацію», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про ціни та ціноутворення». Значну роль виконує й постановка Кабінету Міністрів України від 21.10.1994 р. № 733 «Про ціноутворення в умовах реформування економіки».

Так, ч.3 ст.22 ГК України передбачається, що умови, обсяги, сфери та порядок застосування окремих видів засобів державного регулювання господарської діяльності визначаються цим Кодексом, іншими законодавчими актами, а також програмами економічного і соціального розвитку, які розробляються у відповідності з Законом від 23.03.2000 р. «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» [10]. Встановлення та скасування пільг і переваг у господарській діяльності окремим категоріям суб'єктів господарювання здійснюються відповідно до цього Кодексу та інших законів. Зокрема, тут йдеться про Закон України «Про інноваційну діяльність» [11]. У преамбулі вказано, що цей Закон визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в Україні, встановлює форми стимулювання державою інноваційних процесів і спрямований на підтримку розвитку економіки інноваційним шляхом. Згідно з ним державну підтримку одержують суб'єкти господарювання всіх форм власності, що реалізують в Україні інноваційні проекти.

Також державою підтримується й мале та середнє підприємництво, яке не набуло ще достатнього розвитку в нашій державі порівняно з країнами з розвинутою ринковою економікою, де воно має значну питому вагу, сприяє підвищенню зайнятості населення та

його життєвого рівня. Правові засади державної підтримки суб'єктів малого підприємництва незалежно від форми власності визначає новоприйнятий 22.03.2012 р. Закон України № 4618-VI «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [12].

Обмеження щодо здійснення підприємницької діяльності, а також перелік видів діяльності, в яких забороняється підприємництво, встановлюються Конституцією України та законом. Здійснення підприємницької діяльності суб'єктами такої діяльності не повинно завдавати шкоди іншим громадянам та навколишньому природному середовищу. За Конституцією України використання будь-ким своєї власності не може завдавати шкоди правам громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі (ст.41). Конкретизовано ці конституційні засади у згаданому вище Законі «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», який, як уже зазначалося, по-перше, визначає певні види господарської діяльності, на здійснення яких потрібно мати дозвіл-ліцензію, а по-друге, встановлює обмеження у здійсненні підприємницької діяльності [2, с.28–35]. Так, діяльність, пов'язана з виготовленням і реалізацією військової зброї та боеприпасів до неї, розробленням, випробуванням, виробництвом та експлуатацією ракетно-носіїв, у тому числі з їх космічними запусками з будь-якою метою, проведенням криміналістичних, судово-медичних, судово-психіатричних експертиз може здійснюватись тільки державними підприємствами та організаціями. Виключно державними підприємствами та об'єднаннями зв'язку, наприклад, здійснюється діяльність, пов'язана з технічним обслуговуванням та експлуатацією первинних мереж (крім місцевих) та супутникових систем телефонного зв'язку в мережах зв'язку загального користування (за деякими винятками).

В свою чергу, ст.15 ГК України передбачає механізми контролю за якістю продукції та захист прав споживачів щодо якості отримання продукції або послуг. Такими механізмами

є стандартизація та сертифікація у сфері господарювання. У сфері господарювання застосовуються: 1) державні стандарти України; 2) кодекси ustalеної практики; 3) класифікатори; 4) технічні умови; 5) міжнародні, регіональні і національні стандарти інших країн (застосовуються в Україні відповідно до чинних міжнародних договорів України). Частина 2 вказаної статті вводить принцип обов'язковості застосування стандартів чи їх окремих положень для: суб'єктів господарювання, якщо на стандарти є посилання в нормативно-правових актах; учасників угоди (контракту) щодо розроблення, виготовлення чи постачання продукції, якщо в ній (ньому) є посилання на певні стандарти; виробника чи постачальника продукції, якщо він склав декларацію про відповідність продукції певним стандартам чи застосував позначення цих стандартів у її маркуванні; виробника чи постачальника, якщо його продукцію сертифіковано щодо вимог стандартів. Стандартизація та сертифікація є специфічними засобами регулювання господарської діяльності і водночас складовими національної системи технічного регулювання [2, с.28–35]. Необхідність реформування стандартизації та сертифікації є однією з визначальних умов для вступу України до Світової організації торгівлі, зокрема, в частині гармонізації правових та організаційних засад стандартизації та підтвердження відповідності в Україні з вимогами Угоди з технічних бар'єрів у торгівлі [13].

Окремою гарантією з боку держави щодо якості продукції або послуг є конституційний принцип встановлення на рівні закону видів та порядку сертифікації продукції та послуг. Так, відповідно до ч.2 ст.92 Конституції України, порядок встановлення державних стандартів визначається виключно законами України. Правові засади стандартизації в Україні викладені у Законі «Про стандартизацію».

Сутність стандартизації полягає у встановленні правил, загальних принципів та характеристик для загального і багаторазового застосування з метою захисту життя, здоров'я та майна людини, охорони довкілля та усу-

нення загрози для національної безпеки. Крім того, метою стандартизації є створення умов для раціонального використання всіх видів національних ресурсів та відповідності продукції, процесів та послуг їх функціональному призначенню, сприяння науково-технічному прогресу та міжнародному співробітництву, а також створення умов для усунення невиправданих технічних перешкод у міжнародній торгівлі.

Крім того, окремим механізмом регулювання економічних відносин є застосування дотації та інших засобів державної підтримки суб'єктів господарювання. Частина 1 ст.16 ГК України передбачає, що держава може надавати дотації суб'єктам господарювання: на підтримку виробництва життєво важливих продуктів харчування, на виробництво життєво важливих лікарських препаратів та засобів реабілітації інвалідів, на імпорتنі закупівлі окремих товарів, послуги транспорту, що забезпечують соціально важливі перевезення, а також суб'єктам господарювання, що опинилися у критичній соціально-економічній або екологічній ситуації, з метою фінансування капітальних вкладень на рівні, необхідному для підтримання їх діяльності, на цілі технічного розвитку, що дають значний економічний ефект, а також в інших випадках, передбачених законом. Підстави та порядок застосування засобів державної підтримки суб'єктів господарювання визначаються законом. Так законом визначені певні економічні важелі, які можуть застосовуватися державою з метою корегування функціонування ринкової економіки. До них належать і дотація та інші засоби державної підтримки суб'єктів господарювання. Дотація вирівнювання – міжбюджетний трансферт на вирівнювання дохідної спроможності бюджету, який його отримує. Дотація, це грошові кошти, що видаються юридичним особам. Дотації з державного бюджету видаються малоприбутковим та збитковим суб'єктам господарювання в галузях економіки, які мають важливе соціальне значення. Так, дотація вирівнювання надається бюджету Автономної Республіки Крим, обласним бюджетам, бюджетам міст

Києва та Севастополя, районним бюджетам та бюджетам міст республіканського Автономної Республіки Крим та обласного значення, іншим бюджетам місцевого самоврядування, для яких у державному бюджеті визначаються міжбюджетні трансферти.

Пріоритетний розвиток сільського господарства забезпечується шляхом підтримання стабільної законодавчої та нормативно-правової бази з метою забезпечення передбачуваних умов розвитку підприємництва в цій галузі; державної підтримки наукових досліджень по створенню та впровадженню нових екологічно чистих ресурсозберігаючих технологій виробництва, поглибленої переробки сільськогосподарської сировини та виготовлення з неї конкурентоспроможної вітчизняної продукції; підтримки сільськогосподарських товаровиробників, інфраструктури аграрного ринку, виробництва стратегічно важливих видів сільськогосподарської продукції, спрямованих на забезпечення продовольчої безпеки держави; надання дотації для виробництва продукції тваринництва, рибництва та рибальства; проведення закупівель сільськогосподарської продукції до державних ресурсів [1, с.15; 2, с.28–35; 3, с.13].

Крім того, механізм пільг щодо податку на прибуток, цільові дотації і субсидії, кредити на пільгових умовах, валютні, митні та інші пільги можуть надаватися, за вимогами Податкового кодексу України та норм Закону України «Про поставки продукції для державних потреб», суб'єктам господарювання з метою економічного стимулювання виконання державних замовлень.

Таким чином, держава при регулюванні економічних господарських відносин у державному секторі економіки застосовує всі передбачені у чинному законодавстві механізми та засоби регулювання. Такий підхід є єдиним для економічної системи, до якої включено й державний сектор. Застосування єдиних норм та стандартів без диференціації за критерієм приналежності до форм власності або до окремих груп суб'єктів є запровадженням та реалізацією загально-правових та загально-

сподарських принципів у регулюванні господарських відносин. Такими принципами є принцип рівності та законності, верховенства права та недопущення проявів дискримінації, антиконкурентних дій, сприяння розвитку конкурентного середовища.

Отже порядок застосування окремих видів засобів державного регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки передбачений у нормах Господарського кодексу України та спеціальних законах, що прийняті у його реалізацію, які деталізують механізми та засоби вказаного державного регулювання. До таких законів, зокрема, відносяться Закони України: «Про поставки продукції для державних потреб», «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти», «Про ліцензування певних видів господарської діяльності», «Про стандартизацію», «Про зовнішньоекономічну діяльність», «Про підтвердження відповідності», «Про ціни та ціноутворення», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про інноваційну діяльність», тощо.

До видів засобів державного регулювання господарської діяльності економіки відносяться: державне замовлення (державних контракт); ліцензування, патентування і квотування; сертифікація та стандартизація; застосування нормативів та лімітів; регулювання цін і тарифів; надання інвестиційних, податкових та інших пільг; надання дотацій, компенсацій, цільових інновацій та субсидії. Всі наведені види засобів застосовуються й у державному секторі наряду за загальним правилом застосуванням до господарських відносин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / за заг. ред. Д. М. Притики, І. В. Булгакової. – К. : Юрисконсульт, Юстініан, 2010. – 1088 с.
2. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / за заг. ред. В. К. Мамутова. – Київ, 2004. – 441 с.

3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України : 2-е вид., перероб. і допов. / [за заг. ред. Г. Л. Знаменського, В. С. Щербини; Кол. авт. : О. А. Беляневич, О. М. Вінник, В. С. Щербина та ін.]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 720 с.

4. Подцерковний О. Проблеми визначення методів і форм державного регулювання господарських відносин / О. Подцерковний, О. Ломакіна // Підприємництво, господарство та право. – 2002. – № 8. – С. 3–6.

5. Мачуський В. В. Господарське законодавство : навч. посіб. / В. В. Мачуський, В. Є. Постульга. – К. : КНЕУ, 2004. – 275 с.

6. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р., № 436–IV // ВВР України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.

7. Податковий кодекс України : від 02.12.2010 р., № 2755–VI // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – Т. 1. – Ст. 3248.

8. Закон України «Про підтвердження від-

повідності» : від 17.05.2001 р., № 2406–III // ВВР України. – 2001. – № 32. – Ст. 169.

9. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» : від 16.04.1991 р., № 959–XII // ВВР України. – 1991. – № 29. – Ст. 377.

10. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» : від 23.03.2000 р., № 1602–III // ВВР України. – 2000. – № 25. – Ст. 195.

11. Закон України «Про інноваційну діяльність» : від 04.07.2002 р., № 40–IV // ВВР України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.

12. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємства в Україні» : від 22.03.2012 р., № 4618–VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 30. – Ст. 1101.

13. Угода з технічних бар'єрів у торгівлі : від 15.04.1994 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989.

Ставицький О. В. Порядок та умови застосування окремих засобів державного регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки / О. В. Ставицький // Форум права. – 2013. – № 1. – С. 954–961 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://archive.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2013-1/13covidce.pdf>

Виконано аналіз законодавства України, що визначає порядок та умови застосування окремих засобів державного регулювання господарської діяльності у державному секторі економіки. Обґрунтовано необхідність удосконалення законодавства України, яке визначає підстави, порядок та умови застосування регулюючих засобів на сферу господарювання у державному секторі економіки.

***

Ставицкий О.В. Порядок и условия применения отдельных средств государственного регулирования хозяйственной деятельности в государственном секторе экономики

Выполнен анализ законодательства Украины, которое определяет порядок и условия применения отдельных средств государственного регулирования хозяйственной деятельности в государственном секторе экономики. Обоснована необходимость совершенствования законодательства Украины, определяющего основания, порядок и условия применения регулирующих средств на сферу хозяйствования в государственном секторе экономики.

***

Stavickiy O.V. An Order and Terms of Application of Separate Facilities of Government Control of Economic Activity Is In the State Sector of Economy

The legislation of Ukraine, qualificatory an order and terms of application of separate facilities of government control of economic activity in the state sector of economy is analyzed in this article. The necessity of perfection of legislation of Ukraine is reasonable, qualificatory foundation, order and terms of application of regulative facilities on the sphere of management in the state sector of economy.